

Ο ΠΡΟΦΗΤΗΣ ΗΛΙΑΣ ΚΑΙ Η ΕΠΟΧΗ ΜΑΣ

Ο Προφήτης Ἡλίας ὁ Θεσβίτης (14ος αἰών π.Χ.) κατήγετο ἀπὸ τὴν Θεσβίη, ἐξ οὗ καὶ Θεσβίτης. Τὸ ὄνομά του σημαίνει «Θεὸς μου εἶναι ὁ Γιαχβέ». Ἐξῆς σέ μία ἐποχή εἰδωλολατρική. Τὰ τῆς ζωῆς του γνωρίζουμε ἀπὸ τὰ βιβλία τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης Β΄ καὶ Γ΄ Βασιλειῶν. Ἐκεῖ βλέπουμε τὸ πόσο ἔντονα ὁ Ἡλίας ζεῖ τὸν ἀληθινὸ Θεὸ μέσα του, ἀλλὰ καὶ πὼς τὸν κηρύσσει μὲ ὅλη τὴν δύναμη τῆς ψυχῆς του στὴν πράξη, μὲ ὑπομονή, διωγμούς, ἀπογοητεύσεις, στερήσεις. Προκειμένου ὅμως νὰ συνετίσει τὸν λαὸ καὶ νὰ τὸν ὀδηγήσει σὲ μετάνοια, δείχνει ζῆλο ὑπέρμετρο ἴσως καὶ ὑπερβολικὸ θὰ ἔλεγε κάποιος. Μὲ πάθος καὶ δύναμη ἀγωνίζεται γιὰ τὴν ἠθικὴ ἐξύψωση τοῦ λαοῦ. Νὰ ἐξυγιάνει τὴν ἠθικὴ ζωὴ του. Ἡ πίστη τόσο μεγάλῃ, πού κατέβασε τρεῖς φορές φωτιά ἀπὸ τὸν οὐρανὸ, σταμάτησε τὴ βροχή, ἀλλὰ καὶ ἀνάστησε νεκρούς. Μὲ τὴ φωτιά μάλιστα ἔκαψε τοὺς στρατιῶτες πού εἶχε στείλει ὁ βασιλιάς ὁ Ὅχοζίας γιὰ νὰ τὸν συλλάβουν. Στὴν ζωὴ του ὁλόκληρη βλέπουμε στὸ ὄρος Χωρήβ ἀποκτᾶ Θεοφανεία, δηλαδή ἐμπειρία τοῦ Θεοῦ. Στὴν Μεταμόρφωση στὸ ὄρος Θαβώρ μαζί μὲ τὸν Μωυσῆ ἀντιπροσωπεύουν τὴν Παλαιὰ Διαθήκη, ὅπως καὶ οἱ τρεῖς Ἀπόστολοι καὶ μαθητὲς τοῦ Κυρίου τὴν Καινὴ Διαθήκη.

Ὁ Θεὸς προσπάθησε στὴ συνομιλία μὲ τὸν Ἡλία νὰ τὸν καταστήσει ἐπιεικῇ καὶ φιλάνθρωπο χωρὶς νὰ τὸ πετύχει. Ὁ Ἡλίας ἐκπλήσσεται μὲ τὴν ἀγάπη τοῦ Φιλανθρώπου Θεοῦ πρὸς τοὺς Ἰσραηλῖτες. Πιστεύει πὼς μὲ τὴν τιμωρία θὰ μετανοήσουν καὶ θὰ ἐπιστρέψουν στὸν Θεό. Λέγει χαρακτηριστικὰ «εἰ μὴ διὰ στόματός μου», δηλαδή μόνο μὲ τὸ στόμα μου θὰ λυθεῖ ἡ τιμωρία τῆς ἀνομβρίας. Πρὸς στιγμὴ συμπιέζεται ὁ Θεός, ὅπως φαίνεται στὴ συνομιλία μὲ τὸν Ἡλία, ἀλλὰ, συγχρόνως, εὐσπλαχνίζεται τὸν λαὸ Του, ὁ ὁποῖος θὰ ὑπέφερε ἀπὸ τὴν συμφορὰ τῆς ἀνομβρίας καὶ τῆς πείνας. Πρὸς στιγμὴ ὁ Θεός τὸ κάνει, ἀλλὰ βοηθᾷ τὸν Ἡλία νὰ ἔχει φιλάνθρωπία, ὥστε σύντομα αὐτὸς νὰ τὸν παρακαλέσει νὰ λύσει τὴν τιμωρία. Ὁ κόρακας τὸν ὁποῖο ὁ Θεός ἔστειλε

γιά νά τρέφει τόν Ἡλία εἶναι ζῶον μᾶλλον πτηνόν, μισότεκνο, γιατί δέν ἀγαπᾶ τά νεογνά του, ἐφόσον δέν τά τρέφει, λέγει ὁ Ἱερὸς Χρυσόστομος. Ὁ δέ Δαυὶδ ὁ ψαλμωδὸς μᾶς λέγει «τοῖς νεοσσοῖς τῶν κοράκων τοῖς ἐπικαλουμένοις αὐτόν (τόν Θεόν) (Ψαλμ. 146, 9).

Ὁ κόρακας μισότεκνος καί ὁ Ἡλίας μισότεκνος πρὸς τοὺς Ἰουδαίους λόγῳ τῆς ἀμετανοησίας τους.

Ζηλωτὴς, κατὰ γράμμα σημαίνει μμηπτής. Ἴσως πολλοὶ ἢ καὶ ἐλάχιστοι νά σκανδαλίζονται ἀπὸ τὸν τιμωρὸ προφήτη Ἡλία. Ἄς μὴν ξεχνοῦμε ὅμως ὅτι εὐρισκόμεθα στὴν Παλαιὰ Διαθήκη, ὅπου ὁ Θεὸς ἐμφανίζεται ὡς τιμωρὸς καὶ ὄχι στὴν ἐποχὴ τῆς χάριτος, δηλαδὴ τῆς Καινῆς Διαθήκης.

Ὅπως καλὸ θὰ ἦταν νά ἀναφέρουμε πὼς ἄλλο ζηλωτὴς καὶ ἄλλο ζηλωτισμός.

Σήμερα στίς μέρες μας ἡ ἀνομία ἔχει πολλαπλασιασθεῖ. Ἡ κάθε εἶδους ἀνομία καὶ διαφθορά. Οἱ ἠθικὲς ἀξίες ἄρχισαν νά ἐκλείπουν. Τό ἠθικόν, τό πνευματικόν, τό τίμιον θεωρεῖται πλέον παράλογο καὶ ὀπισθοδρομικόν.

Δέν θὰ ἦταν ὑπερβολὴ ἐάν χαρακτηρίζαμε τὴν ἐποχὴ μας σάν μία σύγχρονη Ἰεζάβελ, μέ ὅλες τίς προεκτάσεις της καὶ τά ὅσα σημεῖα καὶ τέρατα συμβαίνουν. Στὴν Παλαιὰ Διαθήκη ὁ Θεὸς ἐμφανίζεται στὸν Ἡλία ὅχι μέ δυνατό ἄνεμο, οὔτε μέ σεισμό μεγάλο, οὔτε κἂν μέ τὴν ἀπειλή τῆς φωτιᾶς, ἀλλὰ ὡς αὐρα λεπτῆς δροσιᾶς. Ὁ Ἱερὸς Χρυσόστομος στὴν περίπτωσι τοῦ Ἡλίου τοῦ λέγει δέν σώζονται μέ ἀπειλὲς καὶ καταστροφές οἱ ἄνθρωποι. Σώζονται μέ πειθῶ, καὶ τὴν ἀγάπην, οἱ ὁποῖες ὀδηγοῦν στὴν μετάνοια καὶ στὴν σωτηρία. Οἱ ἀπειλὲς καὶ οἱ τιμωρίες ὀδηγοῦν στὴν ἀποτυχία. Στὸ Γερροντικόν θὰ συναντήσουμε παρόμοιες διηγήσεις, ὅπου τὸ παράδειγμα ὀδήγησε στὴν μεταστροφή.

Ὁ Εὐαγγελιστὴς Λουκᾶς (21, 8-19) λέγει χαρακτηριστικὰ καὶ δίδει μία σαφῆ ἀπάντησι στίς ἡμέρες μας σέ ὅσους ἀσχολοῦνται καὶ διδάσκουν πολλές φορὲς λανθασμένα γιὰ τά μέλλοντα καὶ τά ἔσχατα, δηλαδὴ μία μελλοντολογία καὶ ἐσχατολογία σχετιζόμενη καὶ μέ τὸν Προφήτη Ἡλία.

«Ὁ δέ εἶπε· βλέπετε μὴ πλανηθῆτε· πολλοὶ γάρ ἐλεύσονται ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου λέγοντες ὅτι ἐγὼ εἰμι καὶ ὁ καιρὸς ἤγγικε. Μὴ οὖν πορευθῆτε ὀπίσω αὐτῶν. Ὅταν δέ ἀκούσπε πολέμους καὶ ἀκαταστασίας, μὴ πτοηθῆτε· δεῖ γάρ ταῦτα γενέσθαι πρῶτον, ἀλλ' οὐκ εὐθέως τὸ τέλος. Τότε ἔλεγεν αὐτοῖς· ἐγερθήσεται ἔθνος ἐπὶ ἔθνος καὶ βασιλεία ἐπὶ βασιλείαν, σεισμοὶ τέ μεγάλοι κατὰ τόπους καὶ λιμοὶ καὶ λοιμοὶ ἔσονται, φόβητρά τε καὶ σημεῖα ἀπ' οὐρανοῦ μεγάλα ἔσται.

Πρό δέ τούτων πάντων ἐπιβαλοῦσιν ἐφ' ὑμᾶς τὰς χεῖρας αὐτῶν καί διώξουσιν, παραδιδόντες εἰς συναγωγὰς καί φυλακάς, ἀγομένους ἐπὶ βασιλεῖς καί ἡγεμόνας ἕνεκεν τοῦ ὀνόματός μου· ἀποβήσεται δέ ὑμῖν εἰς μαρτύριον. Θέσθε οὖν εἰς τὰς καρδίας ὑμῶν μὴ προμελετᾶν ἀπολογηθῆναι· ἐγὼ γάρ δώσω ὑμῖν στόμα καί σοφίαν, ἥ οὐ δυνήσονται ἀντειπεῖν οὐδέ ἀντιστῆναι πάντες οἱ ἀντι-κεῖμενοι ὑμῖν. Παραδοθήσεσθε δέ καί ὑπὸ γονέων καί συγγενῶν καί φίλων καί ἀδελφῶν, καί θανατώσουσιν ἐξ ὑμῶν, καί ἔσεσθε μισούμενοι ὑπὸ πάντων διὰ τὸ ὄνομά μου· καί θριξὶ ἐκ τῆς κεφαλῆς ὑμῶν οὐ μὴ ἀπόληται· ἐν τῇ ὑπομονῇ ὑμῶν κτήσασθε τὰς ψυχὰς ὑμῶν».

Στὴν σημερινή ἐποχή ὁ Προφήτης Ἡλίας μέσα ἀπὸ τὰ βιβλία *Βασιλειῶν* τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης, μᾶς διδάσκει:

- Τὴν προσευχή στὶς δυσκολίες καί στούς διωγμούς.
- Τὴν νηστεία σέ συνδυασμὸ μὲ τὴν προσευχή.
- Τὴν ἐμπιστοσύνη στὸν Θεό ὅτι δὲν θὰ ἐγκαταλείψει τὸν ἄνθρωπο, προσφέροντάς του, ἐκτός ἀπὸ τὴν δύναμη τῆς ψυχῆς γιὰ νὰ ἀνταπεξέλθει στὶς δυσκολίες, καί τὴν ὑλική τροφή.
- Τὴν ὑπομονή καί τὴν καρτερικότητα.
- Τὸν ζῆλο καί τὴν θερμὴ πίστιν του, ἡ ὁποία καί νεκρὸν ἀνέστησε.